

РЕШЕНИЕ

№ 2370

гр. София, 10.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 78 състав,
в публично заседание на 07.03.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пенка Велинова

при участието на секретаря Александра Вълкова, като разгледа дело номер **825** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда чл. 145 – 178 от Административно процесуалния кодекс.

Образувано е по жалба на И. Б. Г. срещу Отказ № [ЕГН]/14/12/2023г. на Управителя на НЗОК за отпускане на финансови средства за закупуване на помощно средство - ортеза към колянна и тазобедрена става към сандал- кожена: поясен колан с трихантерна шина, чифт шини - горни и долни с коленни шарнири с ключ, с носещ пръстен с туберна опора, с шарнири за движение в глезена, бедрена и подбедрена кожена гилза с каишки към сандал, тапицировка на шини, на стойност 1400лв.

В жалбата се излагат доводи, че отказът е издаден при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, както и в противоречие с материалния закон и целите му.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно призован поддържа жалбата и моли отказът да бъде отменен.

Ответникът – Управителя на НЗОК, чрез юрк. Я., оспорва жалбата като неоснователна. Моли съда да постанови решение, съобразно представените доказателства.

СГП не е встъпила в процеса.

Административен съд – София-град, Трето отделение, 78-ми състав, като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

С експертно решение № 3725/28.09.2005г. /ТЕЛК – л. 8/ жалбоподателят И. Б. Г. е

преосвидетелствена като лекарската комисия по общи заболявания при I МБАЛ е определила 96% трайно намалена работоспособност с чужда помощ, поради общо заболяване „неврална мускулна атрофия – Ш. М. Т.. Квадрипирамиден с-м, по – тежък за долни крайници, тежък амиотрофичен с-м. Афективно разстройство“.

На 08.05.2018г. жалбоподателката е била хоспитализирана в УМБАЛ „А.“ – Клиника по нервни болести с диагноза „аксонална невропатия с невромиотиония при мутация в HINT1 гена“. Пролежава в отделението до 14.05.2018г. когато е изписана в състояние при изписване „без динамика“. В издадената епикриза /л.51-52/ се сочи, че е налице генетично верифицирана аксонална невропатия с невромиотиония при мутация в HINT1 гена като предвид скелетните деформации на ходилата се препоръчва носене на стабилизиращи ортези за глезените.

На 23.06.2021г. ЛКК по ортопедия и травматология при УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ АД е изготвила Медицински протокол № 204/23.06.2021г./л.50/, в който е отразено състоянието на И. Г. и е дадено заключение, че същата се нуждае от помощни средства както следва: ортези и ортопедични апарати, изработени по поръчка по т. 2 – ортеза подколелна кожена с шнуровка към сандал лява по т. 2.б. – 2 бр.

Съгласно приложените по делото медицински документи/ л. 54-57/ жалбоподателят е постъпвал за рехабилитация във Специализирана болница за рехабилитация – „Банкя“ АД, Отделение по физикална и рехабилитационна медицина в периодите 19.02.-29.02.2020г.; 13.08.-20.08.2021. ; 15.06-22.06.2022г.

На 13.12.2023г. на И. Г. е издаден ЛКК Протокол № 20231213124312 /л.47/ от МЦ Медикар плюс ООД, в който отново е отразено състоянието на жалбоподателя и е дадено заключение, че последната се нуждае от помощни средства – ортеза за колянна и тазобедрена става към сандал – кожена: поясен колан с трохантерна шина, чифт шини горни и долни с коленни шарнири с ключ, носещ пръстен с туберна опора, с шарнири за движение в глезена. Бедрена и подбедрена кожена гилза с каишки към сандал, тапицировка на шини.

Във връзка с изложеното Г. подава заявление с № [ЕГН]/14.12.2023г. /л.45-46/ до Управителя на НЗОК с искане да и бъдат отпуснати предписаните от ЛКК с Протокол № 20231213124312/13.12.2023г. помощни средства.

Заявлението било разгледано от назначена със Заповед № РД-18-161/06.07.2022 г. /л.16-17/ на управителя на НЗОК комисия, съобразно утвърдените от управителя на НЗОК Правила за работа на комисия в ЦУ на НЗОК за разглеждане на заявления за предоставяне на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, предназначени за хора с увреждания № РД-16-26/01.07.2022 г. Съгласно протокол от заседание № 419/14.12.2023г. /л.18-21/ Комисията приела, че по заявлението на жалбоподателя от 13.12.2023 г. за отпускане на помощно средство - ортеза към колянна и тазобедрена става към сандал- кожена: поясен колан с трихантерна шина, чифт шини - горни и долни с коленни шарнири с ключ, с носещ пръстен с туберна опора, с шарнири за движение в глезена, бедрена и подбедрена кожена гилза с каишки към сандал, тапицировка на шини, на стойност 1400лв., следва да бъде постановен отказ. В мотивите за неговото издаване комисията е посочила следното: „От изложените данни в ЛКК протокол и предвид здравословното състояние на лицето, считам че е обоснована нуждата от ползване на рингова инвалидна количка.“

Изготвеният от комисията отказ № [ЕГН]/14.12.2023г./л.12/ бил подписан от Управителя на НЗОК и изпратен на жалбоподателя с писмо изх. №

19-02-18/09.01.2024г. /л.13/.

По делото е приложена и приета административната преписка. В хода на съдебното производство с Уведомително писмо № 8/06.03.2024г. от МЦ „Медикеар плюс“ ООД са представени ЛКК протокол № 20231213124312 на И. Г., както и подаденото заявление /л.44-48/. Допълнително от жалбоподателя са представени и приети като писмени доказателства: Експертно решение № 3725/28.05.2005г./л.49/, Медицински протокол на ЛКК по ортопедия и травматология при УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ ЕАД /л. 50/, както и пет броя епикризи /л.51-57/

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в преклузивния 14-дневен срок по чл. 149, ал. 1 от АПК, от лице, имащо правен интерес от оспорване, и срещу подлежащ на съдебен контрол акт, поради което е допустима.

Разгледана по същество същата е основателна по следните съображения:

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК в настоящото производство се преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Съгласно чл. 69, ал. 4 от ППЗХУ компетентен да се произнесе по заявлението по ал. 1 е управителят на НЗОК в случаите, когато заплащаната от НЗОК стойност на заявеното помощно средство, приспособление, съоръжение или медицинско изделие, съответно ремонта, е по-висока от 1000 лева. В случая оспорвания отказ е издаден от управителя на НЗОК. В тази връзка съдът намира, че оспорваният индивидуален административен орган е издаден от компетентен орган в рамките на неговите правомощия.

Оспореният отказ е издаден в писмена форма и съдържа всички реквизити, задължителни за писмения индивидуален административен акт по чл. 59, ал. 2 от АПК, включително мотиви за издаването му. В случая единственият мотив, с който е отказано предоставяне на И. Г. на помощно средство – ортеза за колянна и тазобедрена става към сандал, е че е обоснована нуждата от ползване на рингова инвалидна количка, предвид здравословното ѝ състояние и данните от протокол на ЛКК.

В хода на административното производство, съдът не констатира допуснати съществени процесуални нарушения като такива не се и твърдят от жалбоподателя.

На жалбоподателя и е издаден изискващият се по чл. 73, ал. 1 от ЗХУ медицински документ – медицински протокол на ЛКК № 20231213124312/13.12.2023г. от ЛКК при „МЦ Медикеър плюс“ ООД, с който и е предписано отпускане на помощни средства ортеза за колянна и тазобедрена става към сандал – кожена:поясен колан с трохантерна шина, чифт шини горни и долни с коленни шарнири с ключ, с носещ пръстен с туберна опора, с шарнири за движение в глезена, Тазобедрена и подбедрена кожена гилза с каишки към сандат, тапицировка на шини. В рамките на процедурата, съобразно чл. 69, ал. 2 от ППЗХУ, е подадено електронно и заявление от жалбоподателя с искане за отпускане на предписаното му помощно средство, като в заявлението е посочен номерът на медицинския протокол. Заявлението е разгледано в предвидения по чл. 69, ал. 9 от ППЗХУ 7-дневен срок от редовно назначената за това

комисия от управителя на НЗОК. Съдът намира, че в случая при постановяването на процесния отказ административният орган е приложил формално материалния закон, но без да се съобрази с целта на закона, в нарушение на чл. 146, т. 5 от АПК.

Съгласно чл. 73, ал. 1 от ЗХУ хората с увреждания имат право на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, определени индивидуално с медицински документ, издаден от лекарските консултативни комисии, ТЕЛК или НЕЛК, въз основа на конкретните им нужди и съгласно спецификация, утвърдена от Националната здравноосигурителна каса. Ал. 2 на същата разпоредба регламентира, че финансирането и предоставянето на помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия за хората с увреждания се осъществяват от Националната здравноосигурителна каса въз основа на механизъм и стандарти за качество на помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия за хората с увреждания, като средствата за това се предоставят от държавния бюджет с трансфер чрез бюджета на Министерството на здравеопазването. Според ал. 3 на посочената разпоредба механизмът за финансиране и стандартите по ал. 2 се определят с наредбата по чл. 45, ал. 9 от Закона за здравното осигуряване и с наредбата по чл. 30а, ал. 4 от Закона за медицинските изделия, а механизмът за предоставяне и ползване - в правилника за прилагане на закона.

Съобразно разпоредбата на чл. 68 от ЗХУ В случаите по чл. 73 от Закона за хората с увреждания помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия, на които хората с увреждания имат право, се предоставят след индивидуалното им определяне за лицето с медицински документ, издаден от лекарска консултативна комисия, териториална експертна лекарска комисия или Националната експертна лекарска комисия, при съобразяване на медицинските условия, експлоатационните срокове и необходимите медицински документи за предоставянето, посочени в утвърдената от Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) спецификация и спецификацията - списък по наредбата по чл. 30а, ал. 4 от Закона за медицинските изделия.

На основание чл. 30а, ал. 4 от Закона за медицинските изделия и чл. 73, ал. 3 от ЗХУ е приета Наредба № 7 от 31.03.2021 г. за условията и реда за съставяне на списък на медицинските изделия по чл. 30а от Закона за медицинските изделия и за определяне на стойността, до която те се заплащат. Съгласно чл. 1, т. 1, б. "а" от тази наредба с нея се определят условията и редът за съставяне и поддържане на списък на медицинските изделия, които могат да бъдат заплащани със средства от бюджета на НЗОК. Според чл. 6, т. 1 от Наредба № 7/2021 г. една от категориите медицински изделия, включени в списъка, са помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хора с увреждания.

От публикувания на страницата на НЗОК списък-спецификация с определени и групирани помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, съгласно чл. 73, ал. 1 от Закона за хората с увреждания, от раздел А на спецификация, утвърдена от НС на НЗОК с решение № РД-НС-04-135/16.11.2021 г, в сила от 01.07.2022 г. е видно, че в главна група 03 „Ортези и ортопедични апарати, изработени по поръчка“ се включва ортеза за колянна и тазобедрена става към сандал – кожена: поясен колан с трохантерна шина, чифт шини горни и долни с коленни шарнири с ключ, носещ пръстен с туберна опора, с шарнири за движение в глезена. Бедрена и подбедрена

кожена гилза с каишки към сандал, тапицировка на шини, както и други подгрупи касаещи изработване на ортези. Медицинските условия, при които се отпускат ортези са следните: При тежки състояния на опорно-двигателния апарат, изискващи фиксиране или фиксиране с динамично раздвижване на кости и стави, най-често при: вродени аномалии, сколиоза, туберкулоза, остеомиелит, посттравматична нестабилност при увреда на лигаменти, при псевдоартроза, фрактура на прешлени, тежка остеопороза. Полиомиелит и/или детска церебрална парализа. За отпускането ѝ се изисква Медицински протокол от специализирана ортопедо-травматологична ЛКК или експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК.

В чл. 69 от ППЗХУ е регламентирана процедурата за отпускане на ПСПСМИ и съгласно ал. 6 от тази разпоредба по заявленията по ал. 4 и 5 се извършва предварителен контрол за предоставянето, като се проверява съответствието им с изискванията по спецификацията и спецификацията - списък по чл. 68. Не може да бъде отказано одобряване на заявлението, ако са представени всички изискуеми документи с необходимото съдържание за съответните изисквания.

В настоящия случай не е спорно, че жалбоподателят е представил всички необходими документи. Безспорно също така се установява от доказателствата по делото, че жалбоподателят отговаря на посочените в спецификацията-списък по чл. 68 от ППЗХУ медицински условия, при които е предвидено да се отпускат ортези и ортопедични апарати, изработени по поръчка. Съгласно представените медицински документи в хода на съдебното производство, в т.ч. ЛКК медицински протокол от 13.12.2023г. Г. е с тежко изразен двигателен дефицит на долните крайници, скелетни деформации на ходилата, походка спастично – атактична с помощни средства и е представила изискващия се от т. 2 на приложение № 2 към чл. 68 от ППЗХУ документ - Медицински протокол от специализирана ортопедо-травматологична ЛКК от 13.12.2023г. С оглед на това, на основание цитираната разпоредба на чл. 69, ал. 6, изр. второ от ППЗХУ не може да бъде отказано одобряване на подаденото от жалбоподателя заявление.

Наличието на Експертно лекарско решение от 2005г./л.8/ , в което е отразено, че „лицето се нуждае от инв.количка – рингова“ не съставлява основание за отказ, доколкото това следва да се преценява във връзка с конкретното състояние на лицето към момента на отпускане на помощното средство. Обстоятелството, че на жалбоподателя е посочено към момента на издаване на ТЕЛК, че се нуждае от помощно средство - рингова инвалидна количка, не означава че същата няма право на ортеза за колянна и тазобедрена става към сандал, ако междувременно състоянието ѝ е станало такова, че същата може да се ползва от ортези за двата долни крайници, с оглед подобряване качеството на живот. Още повече, че чл. 73, ал. 1 ЗХУ предвижда, че хората с увреждания имат право на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, определени индивидуално с медицински документ, издаден от лекарските консултативни комисии, ТЕЛК или НЕЛК, въз основа на конкретните им нужди. В тази връзка по делото са представени и приети ЛКК протокол № 20231213124312 на И. Г., Медицински протокол на ЛКК по ортопедия и травматология при УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ ЕАД /л. 50/, както и пет броя епикризи /л.51-57/.

Съгласно чл. 2 от ЗХУ Чл. 2. Законът има за цел да: 1. насърчава, защитава и гарантира пълноценното и равноправно упражняване на правата и свободите на

хората с увреждания; 2. създаде условия за социално приобщаване на хората с увреждания; 3. способства за зачитане на вътрешно присъщото човешко достойнство на хората с увреждания; 4. предоставя подкрепа за хората с увреждания и техните семейства.

Предоставянето на помощно средство не е самоцелно, а е свързано с конкретното увреждане на лицето, както и с конкретните му потребности, включително с необходимостта да бъде облекчено при извършване на обичайни дейности като пазаруване, пребиваване на свеж въздух, осъществяване на социални контакти. То следва да е и такова, че да подпомага и членовете на семейството на увреденото лице, които полагат грижи за него, както и потребностите на самото лице. Безспорно е, че използването на ортези би подобрило качеството на живот и улеснило ежедневните дейности, вкл. и социални контакти на жалбоподателя, както и ще подпомогне в значителна степен лицата, които се грижат за него.

В случая ответникът не се е съобразил с особеностите на конкретния случай и целите на ЗХУ, прогласени в чл. 2 от закона. Според чл. 3 законът гарантира правата на хората с увреждания по начин, който осигурява зачитане на човешкото им достойнство и равното им третиране в личния, обществен и политическия живот, като се прилагат индивидуален подход и индивидуална оценка на потребностите. Затова, при преценката по основателността на конкретно искане, подадено от лице с увреждане, при упражняване на предоставеното му от закона право, съответният административен орган следва във всички случаи да отчита особеностите на регламентираните със ЗХУ и ППЗХУ обществени отношения, както и да съобрази дали с издавания от него административен акт се осъществява целта на закона, защото отказът за адекватно съобразяване с действителното здравословно състояние на хората с увреждания, включително и обективната възможност за промяна в същото, противоречат именно на целите на посочените по-горе нормативни разпоредби. С оглед на всичко изложено съдът приема че, оспореният Отказ № [ЕГН]/14/12/2023г. на Управителя на НЗОК за отпускане на финансови средства на жалбоподателя за закупуване на помощно средство - ортеза към колянна и тазобедрена става към сандал- кожена: поясен колан с трихантерна шина, чифт шини - горни и долни с коленни шарнири с ключ, с носещ пръстен с туберна опора, с шарнири за движение в глезена, бедрена и подбедрена кожена гилза с каишки към сандал, тапицировка на шини, на стойност 1400лв., е издаден в противоречие материалноправни разпоредби и с целта на закона, поради което е незаконосъобразен и следва да бъде отменен. На основание чл. 173, ал. 2, предложение второ от АПК, преписката следва да се изпрати на ответника за издаване на нов акт при съобразяване с представените доказателства и с дадените от съда в мотивите на решението указания по тълкуване и прилагане на закона.

Воден от горното и на основание чл. 172 от АПК, Административен съд София –град, III отделение, 78-ми състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Отказ № [ЕГН]/14/12/2023г. на Управителя на НЗОК за отпускане на И. Б. Г., ЕГН [ЕГН], на помощно средство - ортеза към колянна и тазобедрена става към сандал- кожена: поясен колан с трихантерна шина, чифт шини - горни и долни с коленни шарнири с ключ, с носещ пръстен с туберна опора, с шарнири за движение в глезена, бедрена и подбедрена кожена гилза с каишки към сандал, тапицировка на шини, на стойност 1400лв.

ВРЪЩА преписката на управителя на НЗОК-гр.С. за ново произнасяне по подаденото от И. Б. Г., заявление с № [ЕГН]/14.12.2023г. за отпускане на помощно средство, при съобразяване с указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени с настоящото решение.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: